

የዕውቅና ሽልማት ለዶ/ር አበራ ሞላ ተሰጠ

ጋዜጣዊ መግለጫ

“ዶ/ር አበራ ሞላ ፲፱፻፵፯ ዓ.ም. በሸዋ ጠቅላይ ግዛት፣ ሰንዳፋ ከተማ የተወለዱ ኢትዮጵያዊ ናቸው። በ5 ዓመታቸው ትምህርት ጀምረው በ16 የሁለተኛ ደረጃ ትምህርታቸውን ጨርሰዋል። ከ8 ዓመታት ኮሌጅ በኋላ በ25 ዓመታቸው የእንስሳት ሕክምና ዶክተራት ዲግሪያቸውን ተቀበሉ። እ.ኤ.አ. በ1974 ከሠናይት ከተማ ጋር የጋብቻ ስነ-ምግባር ከፈጸሙ በኋላ በ1975 በኮሎምቢያ እስቴት ዩኒቨርሲቲ ለድህረ-ዶክተራት ዲግሪ ትምህርት ወደ ዩናይትድ እስቴትስ አመሩ። አመጣጣቸውም የአሜሪካ መንግሥት የመጀመሪያውን የእንስሳት ሕክምና ማሰልጠኛ ለኢትዮጵያ መሥራት ስለወሰነ ነበር። በመካከሉ ኢትዮጵያ የኮምዩኒስት ጎራን ስለተቀላቀለች ባልና ሚስቱ አሜሪካ በመቆየት ወሰኑ። በአሁኑ ጊዜ ሦስት ልጆችና አራት የልጅ ልጆች አሏቸው።”

ዶክተሩ የአበረከቷቸው የተለያዩ ቁምነገሮች ስለአሉ የታወቁባቸውን ሁሉ በተሰጠኝ ጊዜ ማቅረብ ስለማልችል ዋና ዋናዎቹ የሚከተሉት ናቸው። ዶክተሩ የመደ-ጎንን ማነስ በማስወገድ ከዓለም የእንስሳት ሕክምና አንዱ ታዋቂ ምሁር ናቸው። የግዕዝ ፊደል በኮምፕዩተርና የእጅ ስልክ ውስጥ በአለውም መጠቀም እንዲቻል የፈጠሩ ሊቅና የአክሱም ሓውልት ከሮም ወደ ኢትዮጵያ እንዲመለስ ጣልያንን በማስፈራራት ወሳኙን እርምጃ የወሰዱ አርበኛ ናቸው።”

ከእዚህ በላይ የቀረበውን የተናገሩት የኢትዮጵያ ቅርስና ውርስ ማሕበረሰብ በሰሜን አሜሪካ ፕሬዚደንት አቶ የሺጥላ አርአያ ድርጅቱ ሰባተኛውን ዓመታዊ በዓል ጎዳር ፲ ቀን ፳፻፲ ዓ.ም. ሲልቨር እስፕሪንግ፣ ሜሪላንድ ሲያከብር ስለዶክተሩ የተናገሩት ነበር።

ዶ/ር አበራም ንግግር ሲያካሂድ ከጠቀሷቸው መካከል ግዕዝን በአንድና ሁለት መርገጫዎች መክተብና ፊደሉን በእራሱ ፊደልና ገበታ መጠቀም ስለተቻለ በሦስት መርገጫዎች መክተብ እንደማያስፈልግ፣ የፊደል ሞክሼ እንደሌለው፣ ዓማርኛ ንግግር ውስጥ እንግሊዝኛ መቀላቀል አልአስፈላጊነት፣ የብዙ ቍጥሮችን አጠቃቀምና ሰዋሰው ማክበር አስፈላጊነት ይገኙበታል። ፊደላችን ድምጻዊ ስለሆነ የኦሮምኛውንና የሌሎች ቋንቋዎችንም ድምጾች ሊወክል ስለሚችል ሌላ ዓለም ልንወስደው እንችላለን ብለዋል። ሕብረተሰቡ ግዕዝኤዲትን ገዝቶ በተለያዩ ቋንቋዎቻችን መጻፍ ከአልጀመረ ትውልዱ ወርቃማ ጊዜውን እየአባከነና ሳያስፈልግ ግዕዝን እያዳከመ መሆኑን አስጠንቅቀዋል። ሶፍትዌር የሚገዛ እንጂ የሚሰረቅ አይደለም ብለዋል።

ከእዚያም በዶ/ር ሞገስ ወልደማርያም አስተዋዋቂነት “የኢትዮጵያ የመማር ባሕል ዕድሎቹና ችግሮቹ” በሚል ርዕስ ንግግርና ውይይት በዶ/ር አክሊሉ ሃብቴ፣ ፕሮፌሰር አቶ ለሀሀዳ ደበላ፣ ዶ/ር አበባ ፈቃደ እና አቶ ቴዎድሮስ አበበ ቀርበው ዝግጅቱ በጥያቄና መልስ ተጠናቋል።

በዕለቱ ለተጋባዥ የቀረበው ጽሑፍ ውስጥ ስለ ዶክተሩ የተጻፈው የእንግሊዝኛ ጽሑፍ ትርጉም እንደሚከተለው ነበር።

“ዶ/ር አበራ የግዕዝ ፊደል አባት የሚል ስም የተሰጣቸው አዳዲስ ነገሮችን የፈጠሩ ሳይንቲስት ናቸው። ከ፳፱ ዓመታት በፊት ግዕዝ በኮምፕዩተር እንዲከተብ ሲፈጥሩ ሆሮ ጉድፍ ወለጋ የተወለዱትን የኢንጅነር አይና ብሩን የዓማርኛ የጽሕፈት መኪና ፈጠራ በምሳሌነት

ተጠቅመዋል። ቢሆንም በላቲን ቀለሞች ምትክ የተሠሩት ቀርጥራጮች ትክክለኛ የዓማርኛ ፊደላት ስለአልሆኑና መርገጫዎቹ እንደፊደላቱ ብዙ ስለአልነበሩ ለግዕዝ ፊደል የሚያስፈልጉትን ይክተሩ ፈጥረዋል። ኮምፕዩተራይዝ የአደረጉት ፊደላቸውም የዩኒኮድ ፊደል ሆኗል።

ከእዚህ ጋር የተያያዘ በኮምፕዩተር አዳዲስ አከታተቦችን፣ የፊደል አመዳደቦችና ገበታዎች ፈጥረዋል። ይህ ኢትዮጵያውያን ለመጀመሪያ ጊዜ በፊደላቸው በኮምፕዩተር እንዲጠቀሙ አስችሏቸዋል። እንዲህም ሆኖ ኢትዮጵያ ውስጥ የአዕምሮአዊ ፈጠራ ጥበቃ ሕግ (ፓተንት) በጊዜው ስለአልነበረ የፈጠራቸውን መብት ኢትዮጵያ ውስጥ ማስጠበቅ አልቻሉም። ዋናው የዶክተሩ ዓላማም መብቱን ከኢትዮጵያ ሕዝብ ጋር በመጋራት ሁሉም አዕምሮአዊ ፈጠራዎችን ማክበር እንዲጀምር ለማበረታታት ነበር።

በቅርቡም እየአንድ-አንዱ የግዕዝ ቀለም ከሁለት መርገጫዎች በአልበለጠ ለመክተብ ለአስቻሉት የተሻሻሉ ዘዴዎቻቸው ዩናይትድ እስቴትስና ኢትዮጵያ ማመልከቻዎች አስገብተዋል። በዘዴዎቻቸውም ኢትዮጵያውያን በነፃ በዓማርኛ ኢንተርኔት ውስጥ እንዲጽፉና እንዲፈልጉ አበርክተዋል። ዶ/ር አበራ በሰለጠኑበት የእንስሳት ሕክምንና እንዲሁም ግዕዝን ኮምፕዩተራይዝ ሲያደርጉ የአእምሮአዊ የፈጠራ ባለቤትነት ተሰጥተዋቸዋል። ሲልቨር እስፕሪንግ ሜሪላንድ ሰባተኛውን ዓመታዊ በዓል ኅዳር ፲ ቀን ፳፻፲ ዓ.ም. የአክበረው የኢትዮጵያ ቅርስና ውርስ ማሕበረሰብ በሰሜን አሜሪካ ዶክተሩን የበዓሉ የክብር እንግዳ አድርጓል።”

ለዶክተሩ የተሰጠው የዕውቅና ሽልማት የዓማርኛ ትርጉም እንደሚከተለው ነው።

“የኢትዮጵያ ቅርስና ውርስ ማሕበረሰብ በሰሜን አሜሪካ ለዶክተር አበራ ሞላ ዕውቅና በመስጠት ይኸንን ትልቅ ሽልማት የሚያበረክትላቸው በሠሩት በጣም ጠቃሚ ሥራ የግዕዝ የእስክሪንና የማተሚያ ፊደላት ስለፈጠሩ ነው። ይህ ፈጠራ የመጀመሪያው የኢትዮጵያ ቃላት ማተሚያ በመሆኑ የኢትዮጵያውያን ብሔራዊ ቋንቋ በሆነው ዓማርኛ ሕዝቡ በሚገባ በኮምፕዩተርና ተመሳሳይ መሣሪያዎች እንዲጠቀሙ ሆኗል። በተጨማሪም በሳይንቲስትነት፣ ተመራማሪነትና ሥራ ፈጣሪነት ለአበረከቱት ዕውቅና የምንሰጠው በታላቅ ኩራት ነው።

የአበረከትነውም ዕውቅና በማሕበረሰቡ የዲሬክተሮች ቦርድና በሁሉም ኢትዮጵያውያን ስም ወሰን ከሌለው ምስጋና፣ ፍቅርና አድናቆት ጋር ነው።

በቦርዱ ዲሬክተሮች ውክልና ስም የሕብረተሰቡ ፕሬዚደንት፣ የሺጥላ አርአያ።” ኅዳር ፲ ቀን ፳፻፲ ዓ.ም. November 19, 2017.

ዶ/ር አበራ ሞላ እና ባለቤታቸው ወ/ሮ ሠናይት ከተማ ከ፲፱፻፷፯ ዓ.ም. ጀምሮ የኮሎራዶ እስቴት ነዋሪ ናቸው። የኢትዮጵያ ኮምፕዩተሮችና ሶፍትዌር ኩባንያ ባለቤቶችም ናቸው።

የዶክተሩ ኢሜይል አድራሻ geezedit@aol.com ነው።